

Dr. J. W. NOVAK, český zubní lékař, New World Herald Bldg., 412. ul. a Farman ulice.

Vzorně zařízený hostinec vlastní PETER JOHÁNEK.

č. 1502 William ul., Omaha, Neb. Schlitziův ležák vždy na čepu. Dobré likéry a chutná dostalika.

JOHN J. OSTRONIC praktický plumbaf, licencovaný pro Omahu a South Omahu.

Dr. B. DIENSTBIER český zubní lékař, 715-716 City National Bank Building.

Nejstarší český lékař v O. maze DR. E. HOLOVTCHEINER má svoji úřadovnu v č. 309 Ramge Block, 15. a Harney ul.

- Sdružení českých lékařů v Omaze a So. Omaze. DR. ŠRÁMEK J. M., DR. KOUTSKÝ JOHN W., DR. NĚMFC CHAS J., DR. SWOBODA F. J., DR. ŠIMÁNEK G. F., DR. KÁLAL F. J., DR. CHALOUPKA & CHALOUPKA, DR. OLGA ŠTASTNÁ, DR. J. J. WARTA.

MARTIN OLIVA

Napsal A. V. Šmilovský.

Místo přímé odpovědi jal se Martin otci vypravovat o svém návratu z pouli.

Starý poslouchal tak pobožně, že mu ani písmenka nešla. Za pomněl na kouření a nespustil se svého šťastného syna ani oka.

Když Martin dokončil, pokrčel se starý na nose, což mívá ve zvyku, měl-li nějakou radost, a zvolal:

"Saláte s otcem!" ale ty si's to také moudře navlékl. Povidám ti, Martine: žádný filosof by to lépe nedověděl!"

"Mhnuv jsem, co mně Pánbůh položil na jazyk," odpověděl stromně Martin.

"Dobře jsi udělal, hochu! Pojd' sem, ať tě políbím! Kdo by byl řekl, že budu mít dnes takovou radost!"

A starý přitiskl zas po dlouhých letech syna upřímně k svým prsoum.

"Jednu žádost mám k vám, otče," prohodil Martin, vymknuv se z objetí otcova.

"Co pak?"

"Neříkejte ani živě duši, čím jsem se vám svěděl. Rozárka by rebu mohla od svého slibu ustoupiti..."

"Jdi s takovou řečí! Jak jsi mně to povyprávěl, neustoupí. Znáš já lidi, a Rozárka musí také liděti, aby byla dobře živa; to ostatní už jde samo! A ty a statek náš, o je vějíčka i pro kamaráka, a Žitých poděkují Bohu, že se to stalo!"

"Všecko možná, ale lidé jsou zlí a zkazili by třeba mé štěstí."

"Máš pravdu, hochu, milněme za tím jako ryby."

Zuřinost Martinova s Rozárkou nastala skutečně pod publikou, sramě starého Olivy věděli o ní jen rodiče Rozárčiny. Ti měli také, neboť věděli proč. Ostatně měli ujistěni, že vše se provede.

Co řekl starý Oliva, platilo za svatě, a Martinův otec potkav jednou na cestě starou Žitnou, dal se ní do řeči o synu a Rozárce.

"Nemluvejme zatím o tom veřejně; lidé mají na Martina sřechu. Ostatně co já řeknu, je pravda, a já vám povídám, že Martin si nevezme žádnou jinou než Rozárku. A pravda zůstane pravdou, a kdyby bromy do toho byly. Zatím matko, jazyk za zuby!"

Jest už tomu tak a ne jinak. Láčka bývá tím sladší a milejší, čím skrytěji rozkvívá. Nebývalť ona ráda hrdou jřinou, jež na veřejném záhoně váhává zrakem kolemjdoucích lidí, ale bývá ráda ukrounou fialkou, jež kradmo skrytá v houštině kvete a voní.

Tak těší a oblažuje srdce a zahání chmury a stíny s oblohy života. Srdce Martinovo cítilo v plně míře tu blahodárnou pravdu. Neštěstí, jež neehodí po horách, ale po údech, sáhlo smrtím Mařenky je ho srdce tak do živého, že nejen nadobro osušilo, nýbrž, co horšilo, i vši ráky se vzdalo, že přijdou mu ještě kdy lepší a sladší dny. To trvalo téměř tři léta.

Martin byl by ovšem v tom čase snadno našel nevěstu, avšak domíval se, a to právem, že sotva by s rukou její dostal i její lásku. A oženiti se bez lásky, nesrovnávalo se s myslí a povahou jeho.

Útrapy, které sám o sobě zavínil, měly však při vši hořkosti své něco dobrého proň. Martin otužil se jimi, zmoudřel z nich a připustil poslední naději i víru k srdci, že neštěstí rovněž jako štěstí mění své nocehy a že korouhvička se mu může ještě obrátiti. Jak jme viděti, obrátila se mu skutečně. Jako ta slava zrodila se v jeho oku, když vypravoval Rozárce své neštěstí, tak zrodila se na jedinou i v srdci jeho láska a palda nejen jomu, ale i Rozárce k srdci! Padši zakofenila se a ručila jako po vláze osení; vyrůstala těšla a blažila tím více, ana zrodila se ze slz. Martinovi bylo, jako by se byl znovu narodil, měl chuť k životu, k práci, vše kolem něho zrovna se mu zazelanalo. Při vši radosti své nemohl se však sprostíti docela stínův; bál se o to, co nosil v srdci, bál se neohoty, aby se lásce jeho nepostavila do cesty. A strach a bázeň jeho nebyly lehké, záležo se, že osud znova ho chce skoukati.

Několik neděl po zaslavské pouli rozstoula se Rozárka. Ne moc s počátku nepřilá patrna zhoršila se po několik dnech tak, že ji přivázali lékaře. Pozárka pa-

dia do těžké horečky, jež přivedla život její do nebezpečnosti. Zpráva o tom vzbudila soustrast v celém Štěpánově, neboť Žitných byli lidé, které každý mohl dobře vystát, a nad to byla Rozárka v onom krásném věku, do kterého když smrt železnou a ohyzdnou svou rukou sáhne, lupičství její vypadá brozněji a děsněji než v kterémkoli jiném věku života lidského. Co však byla soustrast celé vesnice u srovnání s bolestí Martinovou! Jako tělo bez duše potácel se Martin, kudy chodil, a div že se nerozpučel od žalosti srdce. Do jasna jeho lásky a rozkvětajících nadějí vebhala rázem nahodilá nemoc Rozárčina nračená, obězkaná záhubou a zkázou, jež hrozila jen se sesypati. A kdyby byl jen Martin nemoc tu měl za nahodilou! To bylo nejhorší v jeho postavení, že mysl jeho, jako by jí byl někdo očarován, hledala původ celé nehody jinde než v náhodě. Řekneme to bez okolků: Martin hledal a našel za vinu, že Rozárka se rozstoula, sám v sobě, on pokládal nebezpečnou tu nemoc za kletbu, že dopustil se hrozného bezpráví na Mařence.

"Za tebe trpí Rozárka, že tě miluje; tvoje vina spáchaná na Mařence připraví jí do hrobu. Kletba spočívá na tobě a na celém životě tvém!"

Tak přemítal Martin ve své mysli, div že nemínil se rozumem. Nebyl k práci, nebyl k řeči, nebyl k němu. Kudy chodil, vzdychal, a nemaje v noech pokoje a spání, tratil se vnehledě, tat že jedva byl k poznání. Starý Oliva dlouho se díval mlčky na syna. Nevytrhoval jej žádnou otázkou, žádnou výřtkou, aniž se pokusil trpělivě synovi slova útěchy podávati; nedalť zkušený stařec v takových okolnostech mnoho, nu i láskavá jablka. Ale konečně nebylo mu lze dívati se mlčky na žalost Martinovu; bylť otec, a nešťastí synovo šlo mu příliš k srdci. Také asi tušil, proč Martin do své bolesti tak zabředl.

Bylo to v sobotu na večer. Martin přišel z polí a usedl si celý namomyslný na matčinu truhlu v komoře. Otec šel za ním.

"Hochu," jal se starý Oliva syna těšiti, "vypadáš, že by se kámen nad tebou smíloval. Poruč už všecko zálost a starost do vůle Boží. Rozárka je člověk, a člověk je už pára nad hrncem. Dnes je člověk, že by skály lámal, a zítra by ho větrík poválil! Smrt je zákon přírody, a my všichni mu podléháme, starý jako mladý, chudý jako bohaté. Všecko je náhoda. Z desíti devět se s ní mine na svých cestách, desátý se s ní setká. Ty's takový desátý. Hlavou zeď neprorazíme, bédováním a trápením sebe ji nezažehnáme. Buď už, hochu, rozumný; jen rozumný člověk přestojí všecko!"

"Náhoda!" zvolal Martin trpce, "náhoda! Vy máte za náhodu, co je následek věci, které předcházely. Smrtelná nemoc by nebela přišla na Rozárku, kdybych já si ji nebyl vzal do srdce! To je ta náhoda! Řekněte raději: kletba to je, která ji proto stihá. Je chce být ženou mojí a že já v ní nalézám potěšení."

"Hlouposti," prohodil starý Oliva. Martin se ještě více rozhorlil. "Vám je všecko hlouposti!" pravil prudším ohněm nežli prve. "I to, že jsem od sebe zapudil neobčejku Mařenku a přivedl ji a dítě voje do hrobu! Ovšem, mdré jako vy máte zcela jinou břeju na světi. A kdyby nebylo vás, uchylo by se to stalo; Mařenka mohla tu pěkně seděti a hospodařiti se anou, a život můj mohl být šťastný, pokojný, a ne stížený kletbou a žalostí!"

Starý Oliva se rozpálil, jako by byl sršed na sedl; v okamžiku se však vzpamatoval. Spolkl přes moe hořkou pilulku, již mu byl Martin právě dodal, a pravil hlasem utlumeným a co možná pokojným:

"Však vši, Martine, dobře, že jsi jsem neodstřelil Mařenku Vaňkovu, když u nohou na padlaze se světla a pro všecko na světe prošla, abys jí až do smrti nedělal nešťastnou, a když prosila za čer-věčka, jež pod srdcem nosila. Byl to někdo jiný! Já ji také neotevřel dveře před nosem a nerokážal jsem žedlinovi, aby jí a starého odvezl. Byl to také někdo

jiný. A ostatně, kdyby byli přišli ke mně, k starému Olivovi, kdo ví, co by se nebylo stalo, kdo ví, jestli by tu podnes Mařenka s tebou nehospořovala, a jestli bych nehopnal dnes na kolenech vnořata! Leč to jsou věci, které už dávno větry roznesly, o těch už nikdo ve vsi ani nezakašle. K čemu je znovu ohřívát? Buď, hochu, rozumný a nes trpělivě, co náhoda ti přinesla. Vždyť Rozárka posud není na prkně, a kdyby se to i stalo, pamatuj, že člověk nesmí být z macepánu, chce-li být dobře živ. Kletba! Jdi mi k šípku s kletbou; náhoda je to, čím náhoda, jako všecko na světě! Měj jen rozum a nedej se zlou nahodou pováliti!"

Martin chvilu neodpovídal, pak pravil malomyslně:

"Vám je snadno mudrovati; kdo nezkusil, neví."

Po to odesel; starý nespokojen sám s sebou a se svým, popocházel po komoře. Pak šel za ním k Žitným.

U Žitných našel a plakal je den přes druhého; čekali Rozárku každou chvíli do hodiny. Soneitní sousedě obcházel stavení, známejší byli v sňi, u oken a v čeledničku; ženské, kleče na zemi modlily se hlasitě za Rozárčinu duši. Když tam přišel starý Oliva, běhal Martin mezi lidmi po čeledničku jako pološibný. Otec se na okamžik zastavil, maje v úmyslu odvésti syna z místa zámoutku. Pak ho nechal, a podáváje ruku starému Žitnému zaskpjal:

"Co dělá Rozárka?"

"Leží v poslední tažení!"

Martin to zaslechl a vyskočil ze stavení. Venku bylo tma, že sotva viděl na tři kroky před sebou, sychravý podzimní vítr vřel od hor. Martin běžel vsi dolů, pak nos po silnici, přeskočil příkop a běžel do polí. Běžel nevědu kam, ba vůbec ani nevěděl, že běžel řek v, kde všude se toulal. Mělo být okolo půlnoci, když celý zpomen a maven do něho tyralo, vrazil a do hlavy se udělal vzpamatoval se. Byl "na taněku", a přednět, o nějž narazil a který oběma rukama obemknutý držel, byl nízký, ze žuly hrubě vyřezaný starý kříž, jenž tam už od věků stál. Martin se vzpamatoval a hrázou třásl v hubičkách své duše. Lidé říkali, že na "taněku" strávil. Před děsnými lety našly se tam "staré střepe s popelem", ano celé "banky s popelem", a některé prý byly postaveny ve zvláštních sklípkách. Bylo to patrně pohanské pohřebiště, a možná, že jméno "na taněku" pocházelo ještě z pohanských dob, kdež naši předkové při slavnostech pohřebních křepěvali. Místo samo bylo nyní pusté, patřilo obci, a nikdo by se byl neodvážil je zaseti. Martin se přitiskl ke kříži a s hlavou k němu obrácenou zvolal:

"Pane Bože, zachraň Rozárku! Jestli ji nezachráníš, budu vědět, že je můj život proklet, a nebudu věřiti ani v peklo, ani v nebe, ani v Trojici, ani v nic!"

Tak modlil se Martin. Pak si usedl na stupeň kříže a pohroužil hlavu do dlaní. Usnul a zbudil se, když již nad lesy svítalo. Šel k Žitným, Rozárka posud neumřela. Sedl si na truhlu u její hlavy a čekal, až okolo osmé přijel doktor. Prohlídl si Rozárku a pravil:

"Všecko se mně zdá, že máme vyhráno. Liděčky, vy můžete mluvit o hrozném štěstí."

Rozárka měla vyhráno, trvalo však mnoho, mnoho neděl, než se jen poněkud zotavila. Nebyla ani sobě podobna. Byla bledá jako stěna, yzábila, jen kost a kůže, a krásné vlasy její ji nadobro vypadaly. Oči její zdály se ještě větší a konkaly se až děsně kolem sebe. Lidé říkali, že má od té nemoci úbytek, lékat však, když si Martin u něho na to stězoval, se mu vysmál, nazval to babskou pověrou a připájal, že po takové nemoci se silný člověk dlouho nevzpamatuje, a třeba jedl samou umětinu a pil silné víno, nad to přý dítá dívka jako Rozárka. Věda, že Martin je ženich Rozárčin, měl tehda doktor ještě jinou vedlejšíčtou věc mladému Olivovi svěditi, a byl by tak zabránil nešťastí; ale starému pínovi to nepřipadlo. Byl ze staré školy, u něj bítí tůu a nic víc; jiného žřičbo povolání lékařova neznal. Lidé radili staré Žitné, aby doveďla Rozárku k staré Káři, ta že jí ještě úbytek zanechá. Sly tam a Martin s nimi.

(Pokračování.)

Cenný liniment SEVERŮV GOTHARDSKÝ OLEJ. (Severa's Gothard Oil) jest tímto domácím linimentem po 66 letech a dokázal za tu dobu již neobčejněkrát svoji užitečnost v léčbě revmatismu, neuralgie, vřknutín, odřenin, oteklin, naběhlých žiláz, ztuhlosti kloubů a svalů, křečů a bolestí. Geny: 25 a 50 centů.

JOS. BLISS & SON CO. 230-232 New Exchange Building. Long Distance Telefon No. 300. SOUTH OMAHA, NEB.

IT'S THE RIGHT SUMMER DRINK DELIGHTFUL COOL-COMFORT IN EVERY DROP OF Lucas THE BEER YOU LIKE. Fred Krug Brewing Co. Omaha, Neb.

Uschovejte si kupony a dostanete premie. F. DVORÁK, prodávac vepřů. A. H. ROGERS, prod. dobytka. AL. POWELL, prodávac ovce. Dvořák Commission Co. Telefonujte neb pište nám a dostanete bezodkladnou odpověď. Tel. So. 607 - Res. Phones: So. 2118 - So. 3780. Room 216 Exchange Bldg., SOUTH OMAHA.

Tímto oznamuji všem čestným starším i novým příživcům, že v minulých dnech jsem koupil eibetnou budovu HOTEL "PRAHA" která jest úplně znovu vypravená všim vnitřním zařízením, vkusně dekorována a kde krajane zavítavši do Omahy, naloznou nyní řádnou občasnou a pohodlnou a nejlepší. Chutná jídla a pravé české kuchyně vždy vás uspokojí. Vkusně zařízený hostinec ve spojení s hotelem. O přízeň místních i venkovních krajanů netěží žláda. JOSEF PIVONKA. Reh 13. a William ul. OMAHA, NEBRASKA.

ZASLETE SVŮJ DOBYTEK NA FISH - CUNNINGHAM CO. komisionáře a obchodníky dobytka. Úloží 211 Exchange Building - Stánie v dobytčích obřadích - Tel. South 255. John C. Cunningham, C. H. Fish, Claude Danning a E. A. Pritchard, prodáváci dobytka; Willey Middleton a Frank Störba, prodáváci vepřavého dobytka.

Beautiful Bust and Shoulders are possible if you will wear scientifically constructed Ben-Jolie Brasieres. BEN-JOLIE BRASSIERES. 31 Warren Street.